

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA	
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177	
PODUREDNIŠTVO	
34135 Trst, Vicoło d. Rose, 7 - Tel. 414646	
Letna naročnina, Italija	Lir 35.000
Letna inozemstvo	Lir 50.000
Zračna pošta inozemstvo	Lir 80.000
Poštino čekovni račun:	štev. 11234499

Leto XL. - Štev. 47 (2026)

Gorica - četrtek, 8. decembra 1988 - Trst

Posamezna številka Lir 1000

Svetost laikov

Razvoj v Cerkvi je zlasti v srednjem veku pripeljal do razdelitve med verniki, ki so kleriki (duhovniki in redovniki) in laiki. Istočasno je prišlo do miselnosti, da si morajo kleriki prizadevati za višjo stopnjo svetosti kot laiki. Taka miselnost pa je bila povsem v opreki s Kristusovim naukom, ki je učil, da moramo biti sveti kot je svet nebeški Oče.

Res ni nobenega razloga, zakaj naj bi bili kleriki bolj sveti od laikov. Če so zakramenti vir svetosti, potem so na voljo enim in drugim. Vsi se lahko poslužujejo molitve, prebirajo sveto pismo, vršijo dobra dela. Torej imajo vsi kristjani možnost, da pridejo do dejanske svetosti.

Osnova svetosti je krst. Ta nas vključuje v Kristusa, pridruži njegovi svetosti. S krstom nastane v človeku preobrat. Prebisti mora svoje lastno Rdeče morje, se okleniti Kristusa in njegove Cerkve, odpovedati se sebi, se ravnati po božji besedi.

In ker je krst za človeka tako pomembno dejanje, so v srednjem veku dostikrat po velikih mestih oblasti gradile krstilnice (spomnimo se le na mogočno v Firencah), kajti tedaj je veljalo prepričanje, da samo s krstom lahko človek postane polnopraven član človeške družbe.

Toda iz tega niso znali tedaj napraviti pravih zaključkov. Pravi zaključek bi namreč bil ta, da je prizadevanje za svetost dolžnost vsakega kristjana; toda v tedanjih časih so mislili, da vsakdanje življenje v svetu ne more privedi do svetosti. Ta naj bi bila pridržana le duhovščini, predvsem pa menihom in redovnikom. Zato so nastali v zvezi z redovi še tretji redovi, ki so se naslanjali na prve in zaradi tega so si pred smrtjo cesarji, kralji in knezi na bolniški postelji nadeli meniško kuto, da bi jim bil Bog milostljiv ob sodbi.

Res pa je, da samo krst, čeprav osnova svetosti, še ne vodi do nje, če se kristjan le z njim zadovolji, ne črpa pa svoje moči iz ostalih zakramentov. Tako za laike kot za duhovnike in redovnike sta v tem oziru pomembna sv. Evharistija in zakrament sprave, za zakonce zakrament sv. zakona, za Bogu posvečene osebe pa zakrament mašniškega posvečenja. In kakor se je

Kristus daroval za vse ljudi na križu, tako naj bi se vsak resnični kristjan žrtvoval za grešnike in zapeljane. Čeprav ni vsakdo deležen posebnih darov (karizem), je pa vsakdo dolžan storiti to, kar zmora, kot je to v pesmi nazorno povedal tudi naš Simon Gregorčič.

Kristjan se danes ne more več zadovoljiti z nedeljsko mašo in z velikonočnim obhajilom. Služenje je njegovo posebno poslanstvo. S služenjem zavrača vse avtoritarne režime, kult osebnosti, lažne revolucije. Ko gre za mir, skrb za ostarele, varovanje okolja, pravice delavcev in politično svobodo, kristjan ne sme capljati za drugimi, temveč se postaviti v prve vrste.

Ne bi bilo prav, ko bi zrl samo v nebo, pozabljal pa na svet, v katerem živi; seveda pa tudi ne sme dopustiti, da bi mu zemeljske stvari zastrle pogled v nebo. V Pismu Diogenetu je rečeno, da smo kristjani ljudje, ki živimo sredi sveta, a imamo resnično domovino v nebesih. Zato se kristjani držijo pravih zakonov družbe in jih spolnjujejo. Tudi to spada k resnični svetosti.

R. BOGATEC

Kalvarija armenskega naroda

NEPRESTANI POKOLI

Zgodovina Armencev je tudi zgodovina neprestanih pokolov. Vsak tuji osvajaec je to delal. Res čudno, da je ta narod vse to preživel. In se množil. Danes je v sovjetski republiki Armeniji 4,5 milijona Armencev, po svetu pa jih je razpršenih vsaj dva milijona.

Najhuje je bilo proti koncu prve svetovne vojne, ko so Turki sklenili, kot kasneje Hitler z Judi, dokončno rešiti vprašanje Armencev znotraj svoje države. Ker so si Armenci, razdeljeni med Turčijo, Rusijo in Perzijo, prizadevali priti do lastne države, so jih Turki sklenili iztrebiti in to so tudi temeljito opravili: dva milijona so pobili, nekaj deset tisočev pa se je rešilo z begom v tujino.

To je tudi razlog za atentate, ki se vedno znova pojavljajo v inozemstvu zoper predstavnike turške države. Pisatelj judovskega porekla Franz Werfel je omenjeni rododomor ovekovečil v romanu »Stidreset dni Mussa Dagh«.

Letos je o armenskem narodu, in sicer tistem delu, ki ga je komunistična revolucija leta 1918 vključila v meje Sovjetske zveze in mu dala sovjetsko republiko Armenijo z glavnim mestom Erevanom, spet veliko govora. Vzrok so nasilni nastopi Azerbajdžancev, muslimanov po veri, ki živijo v sosednji sovjetski republiki v Zakavkazju ob Kaspiškem morju, kateri so začeli moriti Armence, ki živijo v njihovi sredi. Povod za pobile je avtonomna pokrajina Gorski Karabah, ki jo je Stalin, čeprav je v večini z Armenci poseljena, svojevoljno priključil Azerbajdžanu.

Tej avstralski aferi pa je sledila še druga, ameriška, ki je mednarodnemu, še itak razmajanemu ugledu Jugoslavije dodala še nov udarec. Severnoameriška policija je namreč po 17 mesecih zasledovanja odkrila, da je jugoslovanski generalni konzul v Chicagu Bahrudin Bijedić (musliman iz Bosne) z diplomatsko pošto, ki ni bila podvržena carinski kontroli, spravljaj iz ZDA z letali jugoslovanske letalske družbe JAT večje količine denarja. Z njim so bili povezani še vodja zastopstva Ljubljanske banke LBS v New Yorku Vinko Mir, naturalizirani Amerikaneec jugoslovanskega porekla Vjekoslav Španjol in dva severnoameriška državljana.

Sodne oblasti v Filadelfiji so že vložile uradno obtožnico proti vsem omenjenim osebam. Obtožnica ima 21 točk. Peterica je med drugim obtožena nezakonitega prenosa denarja sumljivega izvora (mafija naj bi svoje dobičke spravljala iz ZDA v druge države), zarote (z izvoženim denarjem naj bi se neposredno finansiralo tihoapljenje najmodernejše vojaške tehnologije v eno od vzhodnoevropskih držav), in kršenja ameriških zakonov o izvozu orožja in najmodernejše tehnologije. Pri tem pa obtožnica ne navaja naročnika.

Pri tem pa severnoameriške oblasti skrbno pazijo, da ne bi v zadevo vpletle jugoslovanske vlade in poudarjajo, da so odnosi med obema vladama dobri in prijateljski. Tudi so severnoameriške oblasti v stalnem stiku z jugoslovanskimi. Vse to pa seveda Jugoslaviji ne koristi dosti. Prav tako pa je prizadet tudi ugled Ljubljanske banke v ZDA, ki bo gotovo še dolgo morala prenašati posledice svojega delovanja pri nezakonitih finančnih poslih.

Po podatkih, ki jih je objavilo notranje ministrstvo na podlagi ljudskega štetja, opravljenega 25. maja lani, živi v ZR Nemčiji 61.300.000 ljudi. Ženske so v večini. Teh so našli 31.758.000, moških pa 29.325.000. Tujcev je kar 4,1 milijona. Od leta 1970 so narasli za 1.700.000. Sami Nemci pa po tem štetju upadajo. Od leta 1970, ko jih je bilo 58,2 milijona, so zdrknili na 56,9 milijona. Tudi starajo se. Število prebivalcev, ki so mlajši od 15. let, se je s 23 % leta 1970 zmanjšalo na sedanjih 15 %.

kaj malo storiti zoper upor, zlasti ker se je zoper verski fanatizem skoro nemogoče boriti. Primer Homeinijevega Irana to zgovorno dokazuje.

Skratka: s »perestrojko« je Gorbačov sprožil plaz, ki ruši vse pred seboj in ga bo težko ustaviti. Vzbudil je med prebivalstvom zatiranih in zapostavljenih sovjetskih republik željo po svobodi in avtonomiji. Naj odloči tako ali drugače, vedno bo našel odpor prizadetih. Zato bo moral temeljito preudariti, do kje sme sprostiti vajeti, ne da bi sebe spravil v nevarnost, kajti ogromna moč, ki si jo je zadnje čase pridobil v vodenju države, se mu lahko nepričakovano spet zmuzne iz rok.

J. K.

Nova zmaga Gorbačova

Kakor je bilo pričakovati, je Gorbačov ponovno uveljavil svojo zamisel nove sovjetske družbe. Njegovi predlogi glede spremembe zvezne ustave so bili sprejeti skoraj soglasno, saj je pri glasovanju o ustavnih spremembah le pet poslancev od 1500-članskega Vrhovnega sovjeta glasovalo proti, 27 se jih je vzdržalo, volilni zakon, ki predvideva za vsako mesto več kandidatov, pa je bil sprejet soglasno.

Se največ pripomb in ugovorov v teku tridnevne debate je prišlo s strani zastopnikov pribaltskih republik, Armenije in nekaterih avtonomnih pokrajin. Tako je bil popravek letonske predstavnice, ki je predlagala pravico veta posameznih republik o zakonih, ki jih izda Moskva, zavrnjen s 1.353 glasovi proti 23.

Zasedanje se je zaključilo z govorom Gorbačova, ki je dejal, da se je z odobritvijo ustavnih sprememb in novega volilnega zakona začelo obdobje korenitih sprememb političnega sistema, kar pa še ne pomeni, da so sprejete spremembe idealne in dokončne. Dejstvo pa je, da se je na zasedanju soglasno uveljavilo geslo: Močna zvezna država pomeni močno zvezno oblast, to pa daje moč tudi zveznim republikam.

V prihodnje bo moral parlament zasedati osem mesecev na leto, medtem ko se je do sedaj zbral le nekajkrat letno in je le odobril sklepe, sprejete od partijskega vrha. Predsedstvo (prezidij) bo imelo večjo težo v odločitvah, vendar bo lahko oklicalo izredno ali vojno stanje le po predhodnem soglasju prizadete republike. Vrhovni svet bo lahko izrekel veto na sklepe prezidija in predloge njegovega predsednika.

Gorbačov je tudi napovedal, da bo v prihodnje z ustavo na novo opredeljen pojem »socialistične lastnine«, sodstvo pa naj bi resnično postalo neodvisno. Kar se tiče zapletenih odnosov med posameznimi narodi Sovjetske zveze, pa je bilo sklenjeno, da se bo o tem razpravljalo šele v poltu prihodnjega leta.

V brezlistne veje in vejice drev, v katere se upira mrzel veter in odnaša vse, kar je še ostalo živega na njih, se vpletajo moje misli — harmonija narave v teh predbožičnih dneh. Moje misli, pletene z melodijo božičnih pesmi, hitijo, hitijo na vse strani, vsepovsod in k vsakomur posebej, z željo, polno svetlobe, luči in božjega blagoslova, polno globokega hrepenenja in trdnega upanja...

NAROČNINA
ZA »KATOLIŠKI GLAS«
V LETU 1989

Italija	40.000 lir
Inozemstvo	55.000 lir
Zračna inozemstvo	85.000 lir

Splav v luči Brezmadežne

Francozi imajo izredno dobre mislece. Kakor je to dobro — če misleči ostanejo v službi resnice in pravice —, je pa slabo, če svoje umske sposobnosti porabijo za zlo. Tako imajo trenutno krščanski misleci veliko težav s pobijanjem zmotnih, prefinjenih »dokazov« in prid splavu. Zagovorniki splava namreč pravijo, da »zarodek« še ni človek in da torej splav ni umor človeka.

Katoliška Cerkve je bila vedno »za« življenje in ni nikoli omahovala glede zagovarjanja porajajočega se življenja — od spočetja do smrti in to zato, ker je Bog, ki je edini gospodar nad življenjem in smrtjo, rekel: »Ne ubijaj!«

V tej borbi nam, kristjanom, pomaga tudi verska resnica o brezmadežnem spočetju Marijinem, ki je bila razglašena leta 1854, prav kakor bi Bog hotel dati še en dokaz proti zmotam današnjega časa. Da je Marija spočeta brez madeža izvirnega greha pomeni, da je bila v trenutku, ko je bila njena duša ustvarjena, že okrašena z milostjo in sicer v taki meri, kakor se je spodobilo za bodočo Mater božje Sina — Odrašenika. Kot zahvala in v potrditev te dogme je Bog podaril človeštvu Lurd, kjer je Marija izjavila: »Brezmadežno spočetje sem.« Nobenega dvoma ni torej, da ima »zarodek« dušo in to od spočetja!

Odkod torej prihaja težnja po ubijanju še nerojenih otrok? Marca leta 1973 je bil v samostanu Royaumont v Franciji sestanek francoskega tiskovnega kluba, kjer so razpravljali o splavu. Nekateri govorniki so jasno povedali, da bi bilo treba spet pravilno usmeriti razum ljudi, kajti pri nekaterih je ta čisto iztiril. Med navzočimi (50 časopisnih dopisnikov) je bilo tudi nekaj nevernih, ki jim zdrav razum pravi, da splava ni mogoče zagovarjati; povabili pa so tudi zagovornico splava.

Med razpravo pa je vstala neka ženska, ki je izjavila: »Mi hočemo uničiti judovsko-krščansko omiko. In da nam to uspe, moramo uničiti družino. Da pa uničimo družino, jo moramo napasti v njeni najšibkejši točki: v otroku, ki še ni rojen. Zato mi zagovarjam splav.« Sedla je in ni hotela povedati niti svojega imena, niti imena združenja, kateremu pripada.

Ne bomo ugrabili, ali je to združenje prostozidarstvo ali kaj drugega, na vsak način moramo reči, da so to ljudje, ki so v službi tistega, ki je »lažnik in morilec od začetka« (prim. Jan 8, 44).

Edina resnična omika je krščanska, ki nam nalaga ljubiti celo sovražnike. Zelo bi bilo žalostno, ko bi naselili satanski propagandi. Nikoli ne pozabimo, da se ubijati ne sme. Marija, brez madeža izvirnega greha spočeta, naj pomaga vsem v težkih trenutkih, ko slišimo zmotne trditve zapeljanih, materam v tiski pa velikodušno priskočimo na pomoč.

(Po »Homme Nouveau« 16. okt. 1988)

Pok. Francetu Gačniku v spomin

Cerkev v Stranjah, galerija Plečnikovih umetnin, Gačnikova ljubezen in ponos, ni mogla sprejeti množice, ki se je 21. novembra od blizu in daleč zgrnila, da se poslovijo od nepričakovano ugaslega župnika, glasbenika in kulturnega ustvarjalca g. Franceta Gačnika. Njegovi ritmičarji, mladi fantje in dekleta, so še zadnjič v ritmični drži obkrožili odprto krsto in izkazali poslednje spoštovanje svojemu duhovnemu in umetniškemu oblikovalcu.

Pogrebno mašo je ob udeležbi okrog 40 duhovnikov opravil ljubljanski nadškof Alojzij Suštar. S kora so presunljivo zavneli instrumenti glasbenega ansambla, Gačnikovi fantje, zrel sad njegove glasbene vzgoje. S tresočim glasom se je g. nadškof, v svojem in v imenu ljubljanske nadškofije ter rojakov v zamejstvu in po svetu zahvalil za njegovo bogato skladateljsko delovanje, za njegovo pastirsko vno v Tržiču, pozneje v Sorici in zadnjih 25 let v Stranjah. Zahvalil se mu je, da je kot član komisije za cerkveno petje obogatil cerkveno liturgijo.

Nismo se sramovali solz, ko je omenil tiho nalogo, ki jo je v hudem trpljenju opravljal v ljubljanski bolnišnici in na Golniku, ki mu je postal že drugi dom, saj ga je bolezen na poseben način zaznamovala. Vsemogoči ljudje, zdravniki, sestre, bolniki in obiskovalci so ob srečanju z njim doživljali njegovo duhovno bogastvo. Znal je povedati pravo besedo iz globoke vere svojega duhovništva, dozorele v trpljenju in povezanosti z Bogom.

Nam pa govori iz večnosti z besedami iz evangelija: ko Tomaž vpraša Kristusa, »kam odhajaš in kakšna je ta pot?«, Gospod odgovarja: jaz sem Pot, Resnica in Življenje! Pokojni Gačnik je to spoznal in to oznanjal. Zato si je izbral duhovniški poklic, ga živel in se obračal na mlade, jih znal pritegniti, da so tako živo sodelovali kot pevci in ritmičarji, da bi tudi oni hodili po tej poti.

Tako upamo, da se bodo izpolnile besede iz Janezovega evangelija: »V Očetovi hiši je mnogo bivališč za tiste, ki Boga iščejo in mu služijo« kakor naš pokojni prijatelj in župnik Franc Gačnik.

Iz oddaljene Sorice je prihitel bivši faran, laik in privrelo mu je iz srca: Skoro četrt stoletja je minilo, kar ste, gospod župnik, zapustili vasi Sorico, Davče, Danje, vasi pod Ratitovcem. Zajokali smo stari, mladi, otroci, vaši palčki, kakor ste nas klicali. Zdaj smo žalostno sklonili glave, ko smo zvedeli, da vas je Gospodar življenja poklical k sebi. Franc Gačnik, naš bivši župnik, bili ste pokončen človek, pokončen Slovenec, pokončen Kristusov duhovnik. Sejalet božje besede, pridigar, katerega so hodili poslušati tudi od drugod. Pevec v božjo slavo. Ni vam bilo lahko. Poslani v samoto, ko vas je vleklo v sredo nemirnega življenja. Toda, z neizmerno ljubeznijo do gor in do črede, ki vam je bila zaupana, ste zdržali. Samo Bog ve, kolikokrat ste v dežju, snegu in metehu prepeščili pot iz Sorice v Davče in nazaj, da bi vernikom lomili kruh božje besede. Kolikokrat ste v noči, z Evharistijo na prsih, hoteli v bregove Ratitovca, da bi umirajočemu utrnili zadnjo solzo in ga pripravili na srečanje z Bogom. Zapuščeno cerkev v Sorici ste spremenili v pravi biser, ki s hriba vabi: Pridite v Očetov dom! Prihajali smo in prihajamo dan na dan, iz nedelje v nedeljo; v njej zorijo semena, ki ste jih vi posejali v srca trdega hribovskega človeka.

V svoji ustvarjalni vni pa se niste omejili le na cerkev. V Sorici, rojstnem kraju slikarja Groharja, ste uredili zbirko njegovih mladostnih del. Poživili ste gledališko dejavnost v Sorici in Davči. Režirali ste in dramska besedila ste sami pisali.

Takrat, ko je hlad slovenske zime najhuje privijal, ste bili klicani pred zaslisevalce, toda klonili niste. Premagovali ste zablode časa, bili ste sila, luč, ki ne ugašne sredi najtemnejše noči. Ko iz bližine Očeta in ljubezni gledate prehojeno pot, se ozrite na mladostna leta svojega duhovništva. Obiščite samotne davške domačije, stopite v domove soriške vasi. Našli boste mnogo src, ki vam bodo govorila: Hvala za vse! Mnogo sklenjenih rok, ki jih družijo molitev: Bog Oče, bodi gospodu obilen plačnik!

Mlajši sobrat se je poslovil od pokojnika v zrenju pesnika Tagoreja: Dovoljenje imam za odhod. Recite mi »zbogom«, brate, moj! Odpravljam se na pot, vračam ključ svoje del. Zdaj se svita in svetlika, ki je svetila v mojem kotu, je ugasnila. Iz tvojih nerazumljivih besed smo slutili ustvarjalno silo, ki je ni moglo sprostiti

Pok. župnik Franc Gačnik

tvoje razbolelo telo. Tvoje duhovništvo je bilo nekaj posebnega. Iz tebe je sijala moč neskončnega življenja, zato si nas privlačeval. Tvoja odločna, klena beseda in neustrašeni duhovniški polet sta nam bila znamenje mladosti in svežina božjega sporočila. Ob tebi smo začutili, da je duhovnik znamenje, ob katerem se kakor ob Velikem duhovniku odloča svet za Boga. V veselju in žalosti si kot Balantič: »...ponižno za življenje se zahvali, za odrešenja Njega bolečino«. In tvoja zahvala je postala vpitje v najhujši bolečini.

Pokojnikov sobrat in prijatelj je v poslovnem govoru omenil 12 velikolaških duhovnikov, ki so se skupno s pokojnim gospodom v Šentviški gimnaziji učili kulturno misliti in pošteno delati. Svoje iskreno sočutje je izrekel z Gačnikovimi besedami: »Vrnili si se v tihi domači kraj, vem, da ti je na pragu dobri večni Bog dal polnost sreče nazaj«.

Prisrčno in domače se je zahvalil domačin iz Stranj: Gospod župnik, leta 1962 ste iz Sorice prišli k nam v Stranje. Od tedaj nas niste nehali vzgajati za duhovno kulturo in gospodarsko življenje. Vzpodbujali ste nas h krščanskemu ponosu in za duhovne dobrine. Od krsta naprej ste vzgajali našo mladino in s tem spreminjali tudi odrasle. Po Sloveniji, v zamejstvu in v Avstriji ste vodili naše ritmičarje v raznih nastopih. Po vas so Stranje danes znane tudi širšemu svetu. Hvala vam za vse.

Župnik iz Bazovice, Marijan Živic, se je v svojem in v imenu prijateljev iz zamejstva zahvalil za čudovito gostoljubje, ki ga je bil deželen on in pa še množica skavtov, ko jih je na taborjenju zajelo neurje. V župnišču so poleg zatočišča prešli tudi vso oskrbo, ki so jo potrebovali. Hvala pokojnemu gospodu za predavanja na božičnem koncertu pri Sv. Justu, na tečaju Zveze cerkvenih pevskih zborov, za starše v Bazovici, za skavte, pri procesiji na Opčinah, pa še za druge nastope v Gorici, Štandrežu in Trstu s svojimi ritmičarji. Bog mu bodi bogat plačnik.

Lahno se je spuščal mirak, snežni kosmiči, podobni drobnemu cvetju, so mehko obsipavali krsto, ko so stranski fantje in moške svojega župnika polagali v zemljo med plamenčice lučke. Njegov duh pa je našel svojo izpolnitev v Bogu, za katerega je živel in se žrtvoval. Otožno-mili zvoki glasbenega ansambla so se v tistem večeru prelivali v ljubeč pozdrav in posvetilo umetniški duši srca in duha. Gospodu Romanu, ki mu je v boleznih tako sinovski stal ob strani in mu bil desna roka, topla zahvala. Tako tudi vsem požrtvovalnim ženskim dušam za oskrbo, ki jo je pokojni gospod potreboval. Boga pa prosimo, da nam dobrotna slovenska zemlja rodi še veliko takih sinov!

F. V.

Državniki iz zahodnega sveta drug za drugim »romajo« v Moskvo, da se tam srečajo z Gorbačovom. Za De Mito in kancelerjem Kohlom je tudi francoski državni predsednik Mitterand smatral za primereno, da se sestane s sovjetskimi voditelji. Pri tem je Francija odobrila Sovjetski zvezi za okoli dve milijardi posojil. Mitterand je tudi prisostvoval izstrelitvi v vesolje mešane sovjško francoske posadke v Bajkonuru. Tja ga je spremljal zunanji minister Sevornadze. Mitterand se je nadalje pridružil sovjetskemu stališču, da se ne sme nameščati jedrskega orožja v vesolju, s čimer je posredno odklonil stališče predsednika Reagana. Gorbačov in Mitterand sta se tudi dogovorila, da se bosta v prihodnje sestajala vsako leto.

Jaslice - stalen poziv k miru

V adventnem času razstavljajo v nekaterih deželah po cerkvah in muzejih večje in manjše prikaze starih in novih jaslic. Ponekod je jasličarstvo postalo prava ljudska umetnost. Spretne roke in različni okusi oblikujejo najrazličnejše figure, ki predstavljajo Sv. Družino, pastirce, ovčice, poslikane z barvami, izrezljane iz neobarvanega lesa, morda oblečene v mehko blago ali pa izdelane iz gline, porcelana, stekla in drugih materialov.

Odkar so se jaslice razvile iz srednjeveških božičnih iger in je Frančišek Asiški leta 1223 v gozdu pri kraju Greccio postavil prve jaslice s pravimi, živimi živalmi na prostem, so se priljubile po vsem krščanskem svetu. Nadarjeni posamezniki so že v srednjem veku, a tudi v renesansi, baroku in novejšem času ustvarili jaslice-umetnine.

Jaslice so duhovno sporočilo v malem, plastično versko gledališče iz številnih sestavnih delov, ki se zlivajo v globinsko enoto iz figur, barv, obleke, rastlinskega okrasja, upodobitev različnih tipov pokrajine. Pokrajina je lahko realistično palestinska, drugič je romantično starinska, ali pa alpska, slovenska, morda zimsko zasnežena, po njej lahko šumlja potok s pravo vodo, ki vrti celo mlinška kolesa. Pastirji na nočni straži lahko kurijo ogenj, ki zares gori ali pa je narejen s pomočjo posebnega papirja. Središče jaslic je seveda hlevček z Jezuškom in Marijo, z Jožefom in svetimi Tremi kralji.

POSEBNOSTI AVSTRIJSKEGA GORSKEGA JASLIČARSTVA

Ponekod v Avstriji se kmečko prebivalstvo zlasti v zimskem času še vedno ukvarja z jasličarstvom. Posebno v Salzkammergutu je še skoraj v vsaki hiši, kljub sodobnemu prodoru turizma, znano izrezovanje jaslic. Ponekod izdelujejo jaslice na poseben način, iz drevesnih korenin, vej in gorskega mahu. V nekaterih družinah ima jasličarstvo že častljivo tradicijo. Z njim se je ukvarjalo že mnogo rodov. Tako ni čudno, da nekatere družine slovijo zaradi svojih imenitnih jaslic. Nekatere so skozi čas in prostor kar orjaško povečali in postajajo že svojevrstna zanimivost.

V kraju Ebensee se v hiši Plankenweg št. 19 nabajajo posebno velike jaslice z več kot tisoč izrezljivimi figurami. Življenjsko delo starega pokojnega kmeta Mittendorferja je zraslo v razvejano pa-

noramo iz gozdov, planšarij, vasi, samotnih gorskih kmetij, ovac in drugih svojevrstnosti. V oporoki je pokojnik predpisal, da nasledniki teh jaslic ne smejo nikoli odstraniti. Stalno morajo biti razstavljene v veliki sobi, kjer so ob vsakem času dostopne obiskovalcem.

Avstrijska gorska pokrajina je rodila vrsto imenitnih jasličarjev. Nekateri so ustvarili tudi na oltarjih različnih cerkva prave jasličarske mojstrovine. Posebno je slovel Thomas Schwanthaler, ki je v gmundski cerkvi sv. Treh kraljev ustvaril božični prizor s posebno velikimi figurami. V mestni cerkvi v Bad Ischlu je Leopold Moroder iz slovitega jasličarskega rodu v gorski dolini Grödnertalu ustvaril izredno velike jaslice. Te so bile tako včasih čuvaju Michaelu Putzu v cesarjevi villi v Bad Ischlu, da je za Franca Jožefa po lastni presoji ustvaril prav tako orjaške jaslice, ki so še danes na ogled.

Podoba je, da so nekateri posebnosti v Salzkammergutu kot za stavo tekmovali med seboj, kdo bo ustvaril večje in zanimivejše jaslice. Znanim domačim jasličarskim živalim so nekateri začeli dodajati eksotično zverjad ali pa kako drugo posebnost. Gospa Grete Devner iz Ebenseja tako ceni svoje lepe velike jaslice, da si je ob njih iz varnostnih razlogov,

Bogokletni film o Kristusu je treba ignorirati

Linški škof M. Aichern je članom škofijskega pastoralnega sveta dejal, da film režiserja Martina Scorseseja »Poslednja Kristusova skušnjava« žali verska čustva. Opozoril je na zadnji izjavo avstrijske škofovske konference, ki pravi, da ta film vsebinsko ne ustreza pristni kristjanovi veri v Jezusa Kristusa in pači njegovo življenje ter smrt. Verniki naj se oklepajo svetopisemske Kristusove podobe. Demonstracije pred kinodvoranami, v katerih film predvajajo, pa samo podaljšujejo vrste nestrpnih gledalcev, željnih senzacije.

Boriti se proti veri je brez smisla

Takega mnenja je Konstantin Harčev, predsednik sveta za verske zadeve pri sovjetski vladi v Moskvi, ki se je pet dni mudil v Angliji in se je tam srečal s pred-

kot pravi, postavila posteljo, da jih ne bi ponoči ukradli.

V mestnem muzeju v Bad Ischlu so posebna zanimivost tudi mehanične jaslice s približno pet sto figurami, ki jih je izdelal uradnik v solnih rudnikih Franz Oberleitner. Vse se na njih giblje in vrti. Kmetje mlatijo žito, kovač pribija podkev na konjevo kopito, kmetice hite na delo. Te jaslice so bile zaobljuba globoko pobožnega staroavstrijskega uradnika, ki je ostal brez otrok. In kot da je Bog uslišal mojstrovino prošnjo iz velike vere in zaupanja, mu je na starejša leta podaril naraščaj.

V teh zimskih tednih diši po mnogih salzkammergutskih domovih po lesu in svežem gorskem mahu. Jasličarji so spet pridno na delu, saj je jasličarstvo tudi ljudska obrt in poleg zadovoljstva z uspeho umetnino prinaša v hišo denar, ker jih v mestih radi kupujejo.

V jaslice morajo njihovi izdelovalci vložiti del samega sebe, svojo ljubezen do novorojenega božjega otroka, če hočejo, da bodo uspeli. Jaslice pa so tudi stalno pričevanje o resničnem miru med ljudmi, kot je na innsbruslem mednarodnem jasličarskem kongresu 29. novembra 1985 poudaril tedanji avstrijski predsednik dr. Kirchschräger. Vsem ljudem dobre volje in odprtega srca sporočajo Kristusovo veselo hvalnico: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem...«

Lev Detela

OKNO V DANAŠNJI SVET

stavniki krščanskih Cerkv in organizacij za obrambo človekovih pravic. Poudaril je, da je v Sovjetski zvezi država ločena od Cerkve, zato državna oblast s Cerkvijo uradno ne sme imeti nobenega opravka. Obenem pa je priznal:

»Če smo se v preteklosti borili proti cerkvam in zapirali božje hiše ter sprejemali upravne ukrepe proti Cerkvi, je bilo to pačenje marksizma kot tudi Stalinovo češčenje.« Bil je čas, ko je vladala miselnost, da v socializmu in komunizmu ne sme biti nobene cerkve ne vere. Ta »napačna teorija« pa je rodila »napačne sadove«.

Danes si sovjetsko vodstvo prizadeva, da bi drugače gledalo na vlogo Cerkve v socializmu. Sam meni, da tako Cerkev kot verniki ne bodo izgubili iz družbe niti v bližnji niti v daljni prihodnosti. Če si vera prizadeva v modernem času pomagati človeku, da bi preživel težke trenutke, zakaj bi ji odrekli to pravico?

Smrt azijskega kardinala

V mestu Colombo, prestolnici otoške države Sri Lanka (bivši Ceylon) je v starosti 87 let umrl upokojeni nadškof kardinal Thomas Benjamin Cooray. Bil je redovnik iz kongregacije oblatov ter je vodil škofijo Colombo skoraj 30 let, do 1976. Za kardinala ga je 1965 imenoval papež Pavel VI. Ves čas si je prizadeval za dialog med budisti in katoličani.

Po njegovi smrti šteje kardinalski zbor 155 članov, a le 119 jih ima pravico voliti papeža, ker še niso dopolnili 80 let življenja.

Biblije so jim napoti

EGLISTI (Služba za molčečo Cerkev) v Belgiji poroča, da je »Svet za cerkvene zadeve« v Lvovu 7. sept. letos odzvel sto biblij ukrajinskemu katoliškemu škofu V. Sterniuku, ki so mu jih prinesli zahodnonemški romarji škofije Augsburg (s škofom Jožefom Stimplom in delegacijo 99 duhovnikov in vernikov, od katerih je vsak prinesel po tri biblije med svojo prtljago). Takoj po odhodu nemških romarjev iz stanovanja Sterniuka so organi omenjenega Sveta vdrli v njegove prostore pod vodstvom Jurija Rešitila in prisilili katoliškega škofa, da podpiše izjavo, da protostoljno prepušča biblije civilni oblasti.

Nemški romarji so obiskali tudi škofa Vasilika in sicer v hiši Ivana Hela, predsednika Odbora za zaščito ukrajinske katoliške Cerkve ter tam pustili škofu sto biblij.

Ko se je Vasilik vračal domov v svoje mesto Ivano-Frankovsk, so ga ustavili isti organi in skrbno pregledali njegov avto, a niso našli v njem nobene biblije.

Zapostavljeni domorodci

Komisija Pravičnost in mir francoske škofovske konference je takole opisala položaj Melanezijscev na Novi Kaledoniji v Oceaniji: Domorodci so oropani svojih pravic, zemlje, potisnjeni na rob družbe ter politično nadvladani. Beli priseljenci jih izkoriščajo. Oboroženi spopadi pa bodo prenehali, ko bodo domorodci dosegli gospodarsko in politično neodvisnost.

★
»Kje prebiva Bog?« S tem vprašanjem je rabi presenetil učenjake, ki so bili pri njem v gosteh. Smeje so mu odvrnili: »Kako govorite! Saj je ves svet poln njegovega veličastva!« On pa je na svoje lastno vprašanje odgovoril: »Bog prebiva tam, kamor ga pustimo vstopiti.« (Martin Buber)

Revija pevskih zborov v Trstu

O reviji zborov, ki jo vsako leto organizira Zveza cerkvenih pevskih zborov in je bila letos v nedeljo 27. novembra štirindvajseta po vrsti, se govori in piše pre malo, kot da gre za nekaj nevažnega in nepomembnega in kot da bi naziv »cerkveni« v naslovu organizacije pomenil nekaj vsakdanjega, ki se pogosto ponavlja in nas zato malo zanima.

Tako se dogaja, da časnikarji, nekateri tudi povabljeni, o reviji ne poročajo ali poročajo prekratko ali odgovorni uredniki postavijo zadevni članek v manj pomemben prostor v časopisu in ga natisnejo z manjšimi naslovi, kakor da gre za omejen pojav ali prireditve omejenega obsega.

In vendar je to največja letna tržaška zborovska prireditev z zbori z vsega tržaškega ozemlja. To vedo tudi zbori, ki se skrbno pripravljajo na ta vsakoletni jesenski nastop, ki pomeni tudi odločen uvod v novo delovno sezono.

Cas je zato, da se tej prireditvi začne dati tista veljava, ki ji upravičeno gre, ker je izraz najbolj razširjene oblike slovenske kulture in prostorsko zajema celotno tržaško ozemlje. Torej nič dolgočasnega prebijanja časa, temveč zavestno in srčno prizadeto dejanje umetnosti in slovenstva.

Letošnji zborovsko revijo so označevale tri značilnosti: uvedba novih načinov in sredstev, da se predvaja ne samo petje, ampak lepo petje, vključitev novejših in najnovejših skladb, da ne bo mogel kdo očitati, da je program preveč čitalniški, čeprav ponovno poudarjam, da so nekatere dela tiste dobe temeljnega pomena za razvoj slovenske glasbe, in lepo število mladih zborovodij. V tem je položaj boljši kot pred leti, čeprav je zborovodij še vedno premalo.

Ne bom kritično obravnaval storitev posameznih zborov, ker ni to moj namen. Za to delo je primeren nekdo, ki je izven dogajanja in more neprizadeto spremljati tehnično in umetniško podajanje zborov. Bojim se tudi, da ne bi s kritičnim pristopom k taki obravnavi zadel ob neko notranje ravnotežje v smislu, da nekateri zbori delujejo v izredno težkih pogojih, kar nujno vpliva na njihovo pripravo, a njihovo delovanje je za našo skupnost potrebno in dragoceno.

Na vsak način je bila storitev zborov na letošnji pevski prireditvi pohvale vredna in to ni samo moja ugotovitev, kar je

znamenje, da so se zbori vestno in skrbno pripravili.

Prijavljenih je bilo 15 zborov. Eden od njih, Tržaški mešani zbor, se ni predstavil. Po ustaljeni praksi je vsak zbor zapel tri pesmi, večidel slovenskih avtorjev. Med njimi so bile tudi krstine izvedbe: Dine Slama priredba ljudske iz Gropade Na pragu je stala, ki jo je izvedla deklška skupina Vesela pomlad ob spremljavi flavistke Irene Pahor, Ivana Florjanca K tebi potujem v izvedbi mačkoljanskega zbora; vsaj za naše revije je bila tudi nova priredba ljudske Pridi ti, šuhajko mlade dirigentke Anastazije Purič, ki jo je podal zbor Skala iz Gropade.

Posebnost na koncertu je bila izvedba sedmih od Desetih poetičnih duetov Petra Ebna, ki jih je zapel deklški zbor Glasbene matice pod vodstvom Stojana Kureta in ob spremljavi Aljoše Starca.

Nastopajoči zbori so si sledili v tem zaporedju: mešani zbor Milan Pertot iz Barokovelj, ki ga vodi Aleksandra Pertot, deklški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj (L. Smotlak), mešani zbor Sv. Jernej z Opčin (Janko Ban), cerkveni mešani zbor iz Sv. Križa (Albin Verginella), ženski zbor Repentabor (Tone Bedenčič), mešani zbor Kolonkovec-Zenjan (Dalka Šturman), moški zbor Fantje izpod Grmade (Ivo Kralj) in že omenjeni zbor Glasbene matice.

Po odmoru v drugem delu so nastopili: deklški zbor Devin (Herman Antonič), deklška pevka skupina Vesela pomlad (Fr. Pohajča), mešani zbor Mačkolje (Ignac Duh), moški zbor Novega sv. Antona (Edi Race), mešani zbor Skala (Anastazija Purič) in Skedenjski mešani zbor (Dušan Jakomin).

Ceprav je prireditev trajala skoro tri ure, je občinstvo do konca pozorno sledilo izvajanju zborov, ker so si ti prožno sledili na odru, z različnimi pevci, dirigenti in v različnih zasedbah.

Na začetku zborovske revije je o glasbeni umetnosti in lepoti petja spregovoril predsednik Zveze dr. Zorko Harej, ki se je tudi spomnil pred kratkim umrlega duhovnika in glasbenika Franca Gačnika, ki je z devetimi zbirkami uvedel nov tip cerkvene pesmi in bil večkrat na Tržaškem kot glasnik nove glasbe in govornik. Govoril je tudi na božičnem koncertu Zveze v tržaški stolnici.

Sporede in izvajalje je predstavljal ter nastope povezoval Gregor Pertot.

Z. H.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

MALO CECILIJANKO

ki bo letos v goriškem Avditoriju, ul. Roma, v četrtek 8. decembra ob 16. uri. Nastopili bodo mladinski in otroški zbori iz goriške nadškofije.

Iz Slovenije

Jasne besede

Na srečanju v Novi Gorici je Milan Kučan, predsednik predsedstva CK ZKS med drugim dejal:

»Sedanjo Jugoslavijo smo ustvarili tudi Slovenci in smo se vanjo združili po svoji volji, po svoji svobodni odločitvi, ker smo tako hoteli. Zato nas iz te države ne bo nihče podil. Če bomo kdaj odšli, bomo odšli po svoji volji, kot smo tudi prišli, takrat ko bi razmere za skupno življenje postale nevzdržne. Zato pa je seveda na nas odgovornost in pravica kot sotvorcev te države, da naredimo vse, da razmere ne bi postale. Imamo pa pravico in dolžnost, da povemo, kako si tudi mi predstavljamo vsebino in razmere tega skupnega življenja, enako kot drugi, zato da si zavarujemo svoj vsestranski svobodni razvoj, suverenost.«

»Perestrojka« — bolj vera kot resničnost

Takega mnenja je publicist Janez Stanič, glavni urednik Cankarjeve založbe v Ljubljani, ki je med drugimi predaval na letošnjem teološkem tečaju o aktualnih temah za študente in izobražence na ljubljanski Teološki fakulteti. Tečaj je tudi tokrat pripravil Medškofijski odbor za študente. Predavanja so vzbudila veliko zanimanja in bila zelo dobro obiskana.

Janez Stanič je govoril o ruski duši in perestrojki, navidezno nasprotnih današnjega ruskega trenutka, ki ima jo kljub temu veliko skupnega. Ruska duša ni merljiva z običajnimi logičnimi me-

riili, v njej se srečujeta vzhod in zahod. Prežeta je z mesijanskim poslanstvom. Tudi ruski marksizem je poln takšne mesijanske miselnosti. Perestrojka je bolj vera kot resničnost. Je nekakšen poskus družbene obnove v smislu nekakšne vere v socializem.

Zanimiv je bil pogovor, ki je sledil Staničevemu predavanju. Udeležil se ga je tudi beograjski nadškof France Perko, ki je iz svojega bogatega znanja o ruski Cerkvi nanizal nekaj zanimivih podrobnosti in tudi podobnosti z razmerami v pravoslavni Srbiji.

★

Iz Medjugorja pomoč za uboge

Švicarski profesor glasbe Mauro Paris-Harsch je pred tremi leti v Medjugorju doživel spreobrnjenje. Takrat je prvič postal pozoren na uboge v svetu. Želi jim pomagati. Zato je ustanovil Sklad Medjugorje za uboge. Člani te ustanove so zdravniki, profesorji, pa tudi filmske zvezde in zvezdniki: Sofia Loren, Luciano Pavarotti, Franco Zeffirelli. Organizirajo koncerte in izkupiček namenjajo ubogim.

V Medjugorju je bogato zakramentalno življenje. V oktobru je bilo tam 140.000 sv. obhajil.

Katoliška Cerkve v Ukrajini

Pet katoliških škofov in šest grško-katoliških duhovnikov je podpisalo 25. oktobra letos novo prošnjo na civilne oblasti v Moskvi, naj vendar že uzakonijo obstoj ukrajinske Cerkve vzhodnega obreda, ki je bila pod Stalinovim pritiskom leta 1946 uničena in podrejena pravoslavni Cerkvi.

Za civilne oblasti je to priznanje oteženo zato, ker sami pravoslavni ne želijo tega priznanja.

Bazovica

Hvaležnico smo tudi letos doživeto praznovali. Iz Bazovice, Gropade, Padrič, Peska, Gročane in Drage so dobri ljudje prinesli k oltarju sadove zemlje in svoje pridelke. Popoldne smo se zbrali v Slomškovem domu in veselo obhajali praznik, ki nas vedno znova združuje. Najprej smo gledali diapozitive z naših romanj (Sv. Ema, Sv. Višarje, Monte Berico) in iz našega štiridnevnega izleta po Umbriji. Tudi lepoto našega Krasa smo uživali po diapozitivih in se resno zamislili v stalno uničevanje našega Krasa z avtocestami, »Area di ricerca« in še s sinhrotronom. Med odmoru je bila loterija v prid misijonom in nazadnje še zakuska.

Naslednjo nedeljo smo ponesli poljske pridelke v stolnico sv. Justa. In tu se je zgodilo nekaj čudnega: škofu, našemu župniku in dvema kmetovalcema je redar naložil globo, ker so med službo božjo pustili avte pred stolnico, kjer je prepovedano parkiranje. Škof vedno pride z avtom do vrat in tu ga počaka avto do konca obredov. Naš župnik in dva kmetovalca iz Kolonkovca so tudi parkirali avte, ker so morali prenesti več košar z vozila v stolnico in po maši odnesti darove na škofijo. Škof in naš župnik sta protestirala. Upajmo, da je nekaj zaleгло in da ne bo treba plačati globe. Tržaški župan se je škofu opravičil.

Alpe-Jadran na Krasu. Delovna skupnost, ki povezuje 14 dežel, je hotela slovesno obhajati svoje desetletno delovanje. Dežela Furlanija-Juljska krajina je priredila veliko kulturno akcijo: zbrala je najboljše mlade glasbenike iz dežel Alpe-Jadran, in sicer 91. Celih 15 dni so preživeli v motelu Rosandra in se tu vadili za koncert. Tudi v naši župnijski dvorani so imele razne skupine večerne vaje. Zato so na-

Bralci pišejo

Pomembna pobuda

K pisanju me je nagnil uvodnik v 8. številki tržaške »Mladike«. V njem beremo trezne in nič kaj rožnate ugotovitve o položaju slovenske kulture na Tržaškem in še posebej o vlogi, ki naj bi jo v tem okviru imeli katoličani. Zaključek se glasi: »Za svoje kulturne organizacije potrebujemo voljni rok in sredstev. Roke imamo, a jih moramo pomnožiti. Sredstva so skromna in nezadostna. Vse naše organizacije ne premorejo uradnika, ki bi bil na razpolago v našem kulturnem središču. In vendar, če bi 500 prijateljev — ali nas je toliko? — žrtvovalo 10.000 lir na mesec za te skupne zadeve, bi imeli na voljo pet milijonov na mesec ali 60 milijonov na leto. Ali se s to vsoto res ne da nič narediti? In smo res taki reveži, da teh žrtev ne zmoremo?« Tako »Mladikar«.

V zadnji, 9. številki beremo, da je pobuda uredništva »Mladike« pri nekaterih bralcih naletela na ugoden odmev. Tudi jaz mislim, da je že skrajni čas, da podobno akcijo v taki ali drugačni obliki izpeljemo. Kdor dela v prosveti ali v pastoralu, ve, kako mučno je, ko nima nikjer na razpolago niti skromnega fonda, niti enega samega uslužbenca, da bi recimo kupil nekaj znamk in razposlal okrožnico ali vabilo. Da ne govorimo o kulturnem delu, o delu za katoliški tisk itd. Zato pozdravljam omenjeno pobudo in predlagam, da se v kratkem ustanovi širši odbor, ki naj stvar vzame v svoje roke in jo izpelje.

—Žč

Kamenčki

Socialistično prosjačenje

Socialistične države so danes, vse brez izjeme, v velikih gospodarskih težavah. Tamkajšnji oblastniki se trudijo, da bi rešili svoj režim in svoje privilegije. Edino rešitev vidijo v tehnični in finančni pomoči, ki naj bi jo dale kapitalistične države, in hodijo od ene do druge molediva za pomoč. Seveda se s tem postavljajo vprašanje, ali so se kapitalisti vpisali v komunistično partijo ali pa se visoki socialistični voditelji čutijo — po svojem bogastvu — bliže kapitalistom kot pa svojim obubožanim tovarišem.

ec

KNJIŽNA ZBIRKA

Goriške Mohorjeve družbe
za 1989

1. Koledar 1989
2. Miloš Vauhnik: PEFAU - Spomini
3. Albino Luciani: Spoštovani
4. Primorski Slovenski Biografski Leksikon (PSBL) - 14. snopič

v Bazovici in na Pesku. Želi se srečati z našimi ljudmi, da jim prikaže namen misijona in kako bo misijon potekal.

Zadnjo adventno nedeljo bomo imeli pastirski obisk g. škofa Bellomija. Ker sta župniji dve (Bazovica in Pesek) ter v njih šest vasi in štiri cerkve, bo spored obiska razporejen na tri dneve, soboto, nedeljo in ponedeljek.

★

V župnijski dvorani v Nabrežini bodo v nedeljo 11. decembra ob 10. uri odprli likovno razstavo portretov Norberta Grčarja. Razstava nosi naslov »Slovenske žene in moške«.

Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin vabita na koncert »Črnuška okleta« iz Ljubljane v petek 9. decembra ob 20.30, ki bo v osnovni šoli v Devinu.

Neminljiva Slovenija

Pri Mohorjevi družbi v Celovcu je pravkar izšla najnovejša knjiga prof. dr. Cirila Zebota »Neminljiva Slovenija«. Avtor knjige je slovenski javnosti znan, saj je leta 1967 izdal knjigo »Slovenija včeraj, danes in jutri« I. del, leta 1969 pa še njen drugi del.

Obsežna knjiga, ki ima 502 strani, vsebuje razmišljanje o slovenskem razvoju od Majniške deklaracije leta 1917 do danes in je močno dokumentirana tako z lastnimi doživljanji avtorja kot iz zunanjih virov. Zaključno poglavje pa v strnjeni analizi obravnava današnjo Slovenijo.

Knjiga bi morala iziti že konec leta 1987 kot poseben spomenik Majniški deklaraciji za njeno 70-letnico. Ker pa se je tiskanje knjige zavleklo v leto 1988, sovpada s 70. rojstnim dnevom slovenske države 29. oktobra 1918. Ta dan Slovenci v svobodnem svetu že desetletja praznujejo kot slovenski narodni praznik.

Knjiga stane v Italiji 26.000 lir broširana in 36.000 lir vezana ter se dobi po naših knjigarnah. V nadaljevanju objavljamo razgovor dr. Mateja Roesmanna z dr. Cirilom Zebotom.

ROESMANN: Profesor Zebot, ali bi na kratko nekaj povedali o ozadju nastanka vaše nove knjige?

ZEBOT: Rojen sem bil še ravno pred začetkom prve svetovne vojne v Mariboru v družini, katere oče in mati sta bila slovensko utrjena v njunem mladostnem upiranju načrtovanemu pomnečevanju na svernovzhodnih robovih Slovenskih goric ob reki Muri v prvih letih tega stoletja.

Po dovršeni klasični gimnaziji v Mariboru sem v jeseni 1932 odšel na ljubljansko univerzo, kjer sem študiral pravo in ga dopolnjeval z ekonomijo in sociologijo. Po doktoratu 1. maja 1937 sem se dve leti specializiral v ekonomiji na univerzah v Milanu in Parizu.

Ko sem jeseni 1932 prišel v Ljubljano, sem se tam srečal s prof. Lambertom Ehrlichom in se pridružil njegovemu krogu študentov, iz katerega so nastali študentski tehnik »Straža v viharju«, obnovitev Slovenske dijaške zveze v najbolj široko organizacijo slovenskega dijaštva, pozneje pa tudi ustanovitev akademskega kluba »Straža«.

Ehrlichovo Višarsko slovenstvo v razdobju Aleksandrove diktature (1929-1934) — poimenovano po Ehrlichovih sestankih na Sv. Višarjah s študenti iz vseh delov Slovenije — je poglobilo in zoblikovalo moje od očeta podedovano slovensko prepričanje. Spoznanje zares življenjske potrebe, da slovenski narod za svojo ohranitev in oveljavljanje potrebuje lastno suverenost, me je bolj in bolj približevalo tedanjemu mojstru slovenske narodne politike dr. Antonu Korošcu. Po drugem osebnem srečanju z njim leta 1934, ko je dr. Korošec bil v internaciji na otoku Hvaru, je on postal moj tretji veliki slovenski vzornik.

Iz tega mojega zgodnjega, mladostnega ozadja sta zrastle in se razvili moja življenjska slovenska povezanost in zavzetost, katerih najmočnejši odsev je nova knjiga »Neminljiva Slovenija«.

ROESMANN: Vaša knjiga obravnava dober del novejših slovenskih zgodovinskih sedanjosti. V čem pa, mislite, lahko vaše delo pripomore mlajšim slovenskim rodo-

vom pri iskanju poti v slovensko bodočnost?

ZEBOT: »Neminljivo Slovenijo« sem napisal predvsem zato, da bi knjiga povojnim slovenskim rodovom pomagala izpolniti spoznavno vrzel, ki je nastala po drugi svetovni vojni, ko je tedanji jugostalinistični režim neusmiljeno zatiral — v šolah, medijih in prisilnih organizacijah — slovenski zgodovinski spomin o petdesetih demokratičnih letih slovenskega javnega življenja pred nasilnim prevzemom jugostalinistične oblasti. Ta kulturni rododrom je z nekaj prejšnjimi izjemami v glavnem prenehal šele sredi osemdesetih let. Moja knjiga »Slovenija včeraj, danes in jutri« leta 1969, v kolikor je iz Celovca prdrla v SR Slovenijo, je v tedanji slovenski narodno kulturni pustini podtalno odmevala kakor klic vpajočega v puščavi. Pa tudi »Neminljiva Slovenija« ni mogla iziti v Ljubljani — dokaz, da svoboda slovenske besede v SR Sloveniji še ni popolna.

S svojim nemarksističnim prikazom novejših slovenskih zgodovine bo »Neminljiva Slovenija« — tako upam — utrdila izkustveno že napravljen odločitev novih slovenskih rodov, da v sedanji krizi jugo-unitarizma slovenskemu narodu pribori izpolnitev slovenske suverenosti.

Ti rodovi so se izkustveno že priborili do zaključka, da je v danih razmerah alternativa utrditvi slovenske narodne samobitnosti postopno posrbljenje pod prevezo socialističnega jugoslovanstva, kakor je pred prvo vojno alternativa bila pomnečenje ali poitalijančenje.

Letos so mladi Slovenci prepričevalno dokazali, da so premagali nekdanji slovenski strah pred imperialističnim nasiljem od zunaj. Vojaškim izvrševalcem beograjskega nasilja v Sloveniji — tokrat na neomikanem vojaškem sodišču v Ljubljani — so mladi slovenski obtoženci povedali, da si bo slovenski narod sodbo pisal sam. V tem duhu se bo upiral tudi vsem poizkusom centralističnega spreminjanja jugo-ustave. Slovenski narod hoče od te ustave napredovati v popolno slovensko suverenost, ne pa nazadovati v znova rastoči beograjski unitarizem.

ROESMANN: In kaj je vaša sklepna misel ob predstavitvi vašega novega knjižnega dela?

ZEBOT: Za sklep bi le še dostavil, da bo »Neminljiva Slovenija« — tako upam — pomagala razčistiti tudi nekatere sporne pojme v slovenskem narodno političnem programu. Kakor so v sodobnih razmerah svobodni trgi bistveni za uspešno gospodarjenje, tako je državna suverenost naroda pogoj za ohranitev in rast narodnega življenja. Toda, kakor tržno gospodarstvo ne pomeni, da je tržni mehanizem sam sposoben v vsem usmerjati narodno gospodarstvo, tako državna suverenost slovenskega naroda ne more sama po sebi zadovoljiti nekaterih potreb novega časa. Le-te zahtevajo sodelovanje z drugimi narodi, ne da bi s tem kaj odvzele od slovenske samobitnosti in enakopravnosti. Bistveno je, da je meddržavno sodelovanje jasno dogovorjeno in pogodbeno sklenjeno.

Knjigo označuje tudi obilna in skrbna dokumentacija. Upam, da bo to v posebnem korist strokovnjakom, ki bodo zamolčano ali potvarjano razdobje bližnje slovenske zgodovine podrobno preučevali.

† Olga Reščič

V 92. letu starosti je 28. novembra umrla v Gorici učiteljica Olga Reščič. Pokojnica se je rodila v Gorici 21. januarja 1897 v znani družini, ki je imela gostilno na Korunu. Opravila je učiteljsko in dobila prvo službo v Grgarju leta 1921-22. Potem pa je ostala brez službe do konca zadnje vojne. Leta 1945 je znova začela učiti na slovenskih osnovnih šolah in sicer v Standrežu, Jamljah, Doberdolu, Števerjanu, nazadnje pa v Gorici v ul. Croce. Bila je pač suplentka in je zato morala iz kraja v kraj. Službo je pustila leta 1962.

Zadnja leta je težko hodila. V oskrbo so jo sprejele sestre v Zavodu sv. Družine, sama pa je ostala umsko čista do zadnjega dne. Rada je čitala in se zanimala za vse, kar se je pri nas dogajalo. Pogreb je bil pri Sv. Ivanu ob obilni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev.

Naj počiva v božjem miru.

SMReKK vabi:

— na **štefanovanje** 26. decembra (Euforia - Devin)

— na **beg iz leta 1988** 31. decembra (Kulturni dom - Gorica)

Sovodnje

Občinska seja 30. novembra 1988. Na njej je župan Primožič poročal o razgovorih s predstavniki vodovodnega konzorcija Cafa glede dobave vode iz priključka na novi črpalki v Farri ter ojačitve vodovodnega omrežja v sovodenjski občini. Župan je tudi napovedal sestanek s predstavniki krajevnih društev za pripravo kulturnega programa za leto 1989.

Na predlog svetovalske skupine SSk, kar so podprli tudi svetovalci večine, je bila odložena na prihodnjo sejo odobritev zapisnikov, kakor tudi razglasitev zmagovalca natečaja za mesto uradnika-knjižničarja, kateri bi sicer nastopil službo 1. de-

cembra letos. Do odložitve je prišlo, ker je drugo uvrščen kandidat vložil priziv na nadzorne organe. Svetovalec SSk Br. Černic je bil zato mnenja, da občinski svet odborovega sveta ne more odobriti, dokler ne bo odgovora s strani nadzornih organov.

Isti svetovalec SSk je želel vedeti, kako se je obnesla delovna skupina, ki je čistila ceste na območju občine. Župan je odgovoril, da se je dela v omenjeni skupini udeležil en sam sovodenjski občan, zato občinska uprava v prihodnje ne namerava več organizirati takih delovnih skupin. Zanimivo pa je, ko je lani prišlo do zemljiške afere v prid tekstilne tovarne v Sovodnjah, se je poudarjalo, da bi se podprlo lastnike tovarne po zasegi novega zemljišča, ker da je v sovodenjski občini kar 40 brezposelnih. Le kam so sedaj izginili?

Državni zakon zahteva ureditev mrliških več na pokopališčih. Vse kaže, da deželni organi ne bodo nič prispevali za ureditev mrliške veže v Sovodnjah. Predvideni strošek znaša 10.500.000 lir, zavoljo česar bo treba proračun za tekoče leto z drugimi postavkami vred ponovno preučiti.

Br. Černic (SSk) se je tudi pozanimal, kako je z izplačilom zaseženih zemljišč na občinskem območju. Župan je dejal, da so le-ta v glavnem izplačana; ostane sporno le zemljišče, ki ga železniška uprava smatra za svojega. To so si železniški izvedenci ponovno ogledali, končni izid pa še ni znan, čeprav se zdi, da prizadeti lastniki ne bodo prejeli nobene odškodnine.

Občinski svet je poveril načrtovanje in vodstvo del na cestah v Gabrjah domačinu inž. Igorju Petejanu. V zvezi s tem je Br. Černic predlagal, naj se ob tem uredi tudi vhod na državno cesto ob gostilni »Pri Tomažu«. Isti svetovalec se je na koncu seje zahvalil občinski upravi v imenu prostovoljnih krvodajalcev sekcije Sovodnje, ki je dala v uporabo telovadnico za prireditev v korist Sklada »M. Čuk«. - R. D.

Pastoralni načrt goriške nadškofije

SVETOGORSKO JUBILEJNO LETO

Leta 1939 smo v goriški nadškofiji obhajali 400-letnico prikazovanj Matere božje na Sv. gori. Bilo je leto milosti; za nas slovenske vernike tudi zato, ker smo skoli celo leto vsak mesec prejemali mesečnik »Svetogorska Kraljica«. Urejal ga je kanonik dr. Mirko Brumat. Po dolgih letih molka je bil to prvi slovenski časopis za časa fašizma. Upali smo, da bo list lahko izhajal še naprej, toda ko so se zaključile jubilejne slavnosti, je bilo tudi tega lista konec.

Prihodnje leto bo 450 let svetogorske Marijine božje poti. Prav ob zaključku Marijinega leta so oklicali svetogorsko jubilejno leto. Goriški g. nadškof v svojih pastoralnih smernicah piše:

»Ne pozabimo, da je bilo leto, ki se je komaj sklenilo, Marijino leto. Bilo je pomembno tudi zavoljo nekaterih značilnih znamenj. Pri tem velja posebej omeniti medškofijsko srečanje med goriško in koprsko Cerkvijo na Sveti gori, kjer smo pod Marijinim varstvom prisluhnili vrednotam, ki jih vsebuje narodnostna in jezikovna raznolikost naših krajev, ter smo obhajali evharistično slavo v izrazitem duhu edinstva in občestvenosti.

To srečanje smo udeleženci doživljali ne le kot izreden dogodek, marveč kot edinstveno pričevanje Cerkve, ki je občutljiva za bratstvo, občestvenost in edinstvo. Takšno oživitve in pozitivne vezi, ki so v zgodovini goriške Cerkve vezale tukajšnje ljudi, želi biti obenem pobuda, da kristjani tostran in onstran meje skupno pozitivno krščansko zavzetost, da se drug od drugega učimo in tudi v marsičem vsklajamo pastoralno dejavnost.«

Ta želja g. nadškofa nas mora spodbuditi, da bomo tudi mi tostran državne meje pozitivili ne samo pobožnost do svetogorske Kraljice, temveč da nam bo ta jubilej pomagal pozitiviti celotno naše versko življenje. Znano je, da se pripravljajo svetogorske šmarnice za prihodnji mesec maj. Gotovo jih bomo brali tudi po naših cerkvah. Toda lahko naredimo tudi kaj več. V koprski škofiji priporoča g. škof romanja na Sv. goro in sicer v raznih oblikah: romanja posameznih župnij, romanja celih dekanij, romanja posameznih škofij in končno romanje vseh obmejnih škofij in drugo nedeljo v oktobru 1989.

V goriški nadškofiji nimamo še nobenih jasnih programov glede tega. Vsekakor bi lahko programirali romanja posameznih župnij in morda tudi skupno romanje štandreske dekanije. Videl sem, da je dobro uspelo župnijsko romanje iz Šmartnega v Brdih tretjo nedeljo v oktobru popoldne. Na goro sta pripeljala dva avtobusa pa še številni osebni avtomobili; mnogi so prišli tudi peš s Prevala. Imeli so svojo mašo ob 16. uri.

Verjetno je tako skupno župnijsko romanje kako nedeljo popoldne še najbolj primerno. Ne sedaj pozimi, pač pa spomladi in poleti. Častilci svetogorske Matere božje naj pridejo na dan še z drugimi predlogi.

Umrli je kardinal Nasalli Rocca

V Rimu je 8. novembra umrl kardinal z najdaljšim primkom: Mario conte Nasalli Rocca di Corneliano. Rodil se je v Piacenzi pred 86 leti. Vse svoje duhovniško življenje je bil v službi Ap. sedeža. Služil je štirim papežem. Med drugo svetovno vojno je bil tudi jetniški kurat. V tej odgovorni službi je nudil duhovno tolažbo 50 obsojenim na smrt. O teh svojih doživetjih je tudi napisal knjigo, kakor tudi knjigo o svojih stikih s papeži.

★

OBVESTILA

Nabirka za naše vzgojne zavode Alojzijeve in Zavod sv. Družine v Gorici ter za Marijanišče na Opčinah bo na četrto adventno nedeljo 18. dec. pri vseh slovenskih službah božjih na Goriškem in Tržaškem. Velikodušno prispevajmo!

ACM - Gorica vabi k maši za edinstvo, ki bo v ponedeljek 12. dec. ob 16. uri v Zavodu sv. Družine.

Kapucin p. Alfonz Valič bo obhajal zlasti mašo v Gorici v nedeljo 18. decembra ob 19.30 v cerkvi pri kapucinih.

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu vabi k maši in duhovni obnovi, ki bo v četrtek 15. dec. ob 16. uri pri šolskih straneh pri Sv. Ivanu, ul. Docce 34.

V Peterlinovi dvorani v Trstu razstavlja svoje ikone slikarka Tereza Keil-Ehrlich iz Zabnic. Ogled ob delavnikih od 17. do 19. ure.

DAROVI

Za Katoliški glas: Darko in Zinka Cerkenik, Videm v spomin na Karla Rustja 50.000; Irena Metlikovec v spomin na Vilkota in Alberta Metlikovec in mamo Ido 100.000; dr. Stojan Brajša, Podgora 60.000; M. B. 20.000 lir.

Za Katoliški dom: P. S. namesto cvetja na grob Pine Bone 50.000 lir.

Za Pastirčka: Mirjam Obljubek, Gorica namesto cvetja na grob Pine Bone 50.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti Metode Kristančič: sestra Betina za Katol. glas 50.000, za Katol. dom pa 100.000; ob isti obletnici družina Bizjak iz Trsta za sklad Mitja Čuk 50.000 lir.

Za pevski zbor Rupa-Peč: rojak K. A. iz Rupe 200.000 lir.

Za Sv. goro: R. P., Vižovlje 20.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Robi in Klara v spomin Antona De Bernardi 100.000; Justina Štubelj za ogrevanje cerkve 10.000; Vilma Kalin v spomin na teto Justino Hrovatin 50.000; Justa Daneu za popravilo orgel 50.000; Marta Bone-Pulitanò v spomin moža Gina 50.000; Marino Mariani v spomin očeta Josipa 100.000; M.C.B. v spomin na Berto in Slavka Sosiča 10.000; Mila Kalin-Kuret v spomin dragih pokojnih 10.000; Ana Jurca-Sosič 30.000; Bruna Ferluga-Taucer 20.000; Ivanka Malalan 20.000; Onelia Purič-Bradetich 30.000 lir; Marcela Bole, Avstralija 5 avstralskih dolarjev.

Za obnovitev cerkve na Ferlugih: Savino Renzi ob krstu vnukinje Martine Ane Giulie 50.000 lir.

Za CPZ Sv. Jernej - Opčine: Justa Daneu 50.000; Robi in Klara v spomin Antona De Bernardi 100.000 lir.

Za obnovo Marijinega doma v Rojanu: Pina Giraldi v spomin pok. moža Silvija 100.000 lir.

Justina Vatta, Trst: za cerkev sv. Ivana v Trstu 25.000 in za Vincencijevo konferenco istotam 25.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: druž. dr. Kandut v spomin na Olgo Štrajn Švagelj 50.000; v spomin Karla Rustja: Anton Korsič 50.000, M.C.B. 20.000, druž. dr. Kandut 30.000, Livija Kocijančič 20.000, Marta Požar 50.000, druž. dr. Marjan Bajc 50.000, Darko in Zinka Cerkenik 50.000 lir.

Ob 50. obletnici smrti Alberta Cusina: žena Darinka za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu 40.000 in za slovenske misijonarje 10.000 lir.

Za cerkveni zbor pri Sv. Ivanu v Trstu: druž. Rustja ob smrti dragega moža in očeta Karla 70.000; hčerka Luč v spomin Valerije Miljač-Lenardon 20.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: N. N., Herpelje 5.000; N. N. 50.000; Tamara, Silvana in Stojan namesto cvetja na grob Pepita Ozbiča 20.000; Vida in Pepi Čač ob zlati poroki 50.000; Francka Gospodova v spomin moža Karla 40.000; Pepi Križmančič v spomin mame Ivanke 10.000; Francka Gojča v spomin staršev 25.000; N. N. 40.000; N. N. 20.000; N. N. 30.000; Marija Froncova v spomin očeta Jožeta 15.000; Zinka Volpi 20.000; Marta Mužina 50.000; Sonja Leban 10.000; Albina Križmančič 5.000; Dora Živic ob tretji obletnici smrti mame Marije 300.000; ob krstu Sare Zupančič 200.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa SJ: skavtjinje in skavti z Opčin ob »skavtskem večeru« 376.000 lir.

Za misijone: N. N. 100.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Peč 100.000 lir.

Za lačne po svetu: P. S. 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista Bog po vrni, rajnim pa daj večni pokoj!

V Društvu slov. izobražencev v Trstu, ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 12. dec. predaval dr. France Bučar iz Ljubljane na temo »Kristjani in politika«. Začetek ob 20.30.

Sporod od 11. do 17. decembra 1988

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.10 Mladinski oder: »Prince v etru«. 11.00 Nediški zvon. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 M. Uršič: »Dogodivščine podeželskega gledališča«. 14.50 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Spomini na Alberta Rejca. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 O ljubezni v književnosti. 12.40 Cecilijanka 1988: dekliski zbor »Alenka« iz Števerjana. 13.20 Gospodarska problematika. 15.00 B. Hofman: Noč do jutra. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Trio Lorenz. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Svet Boga - Bog sveta. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Cecilijanka 1988: mešani zbor »Standrež«. 13.20 Od Milj do Devina. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 Iz Benečije. 15.00 B. Hofman: Noč do jutra. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Trio Lorenz. 18.00 M. Uršič: »Dogodivščine...«

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Zdravniška posvetovalnica. 12.40 Cecilijanka 1988: moški zbor Stmaver. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 B. Hofman: Noč do jutra. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Sopranistka O. Gracelj, pianistka N. Merlak. 18.00 Spomini na leto 1968.

Četrtek: 8.10 Svet Boga - Bog sveta. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Živeti zdravo. 12.40 Cecilijanka 1988: Dekliški zbor Devin. 13.20 Nediški zvon. 14.10 Dvigljena zavesa. 15.00 B. Hofman: Noč do jutra. 17.10 Kulturna kronika. 17.10 Mešani zbor Kantorei iz Gradca. 18.00 Iz arhiva Ciril-Metodove šole v Trstu ob stoletnici ustanovitve.

Petek: 8.10 Pogled v restavratorsko delavnico. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Cecilijanka 1988: mladinski mešani zbor Ojsternik iz Ukev. 13.20 Od Milj do Devina. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 Goriški razgledi. 15.00 B. Hofman: Noč do jutra. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Klavirske skladbe Pavleta Merkušja. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Koncert za srce in orkester. 12.40 Cecilijanka 1988: dekliski zbor učiteljskega S. Gregorčič iz Gorice. 14.10 Glasnik Kanalske doline. 15.00 Drugi program. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladinski zbor »Vesela pomlad« ob 10-letnici delovanja. 18.00 F. Schiller: »Marija Stuart«.

IZŠEL JE »PASTIRČEK« ST. 3

Povišane penzije

Upokojenci, ki uživajo minimalno penzijo in so starejši od 65 let, bodo dobili povišek 20.000 lir mesečno od 1. julija 1988. Ker pa bodo upoštevali tudi porast življenjskih stroškov, bo njih pokojnina zvišana za 80.000 lir na mesec. Upokojenci med 60. in 65. letom z najnižjimi pokojninami bodo dobili povišek 30.000 lir od 1. jan. 1989, socialne penzije se zvišajo za 50.000 lir mesečno od 1. jan. 1989.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19 % IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Mladika št. 9

Na naslovni strani je fotografija s Hvaležnice v tržaški stolnici pri Sv. Justu, ko škof Bellomi prejema darove otrok.

Zanimanje vzbudi že notranja stran platnic z naslovom »Akcija desetisoč lir mesečno«. V uvodniku prejšnje številke je namreč Mladika razmišljala o tem, da bi za kulturne potrebe pridobili pet sto ljudi, ki bi se obvezali, da darujejo po 10.000 lir mesečno. To je vzbudilo nekaj odmevov in že prve darove, tako da je v članku zapisano, da je akcija s tem odprta.

Tokratni uvodnik je posvečen političnemu položaju na Tržaškem po sestavi odborov na tržaški občini in pokrajini. Ne podpisani avtor razmišlja o razlogih za izključitev Slovenske skupnosti iz novih uprav. Prvi razlog vidi v tem, da so socialisti začeli izvajati dolgoročni načrt, katerega cilj je izločiti manjše stranke iz vseh uprav, da bi na volitvah shirale, in se polastili njihovih glasov.

O DC pravi, da je tej igri nasleda samo zato, da bi Richettija spravila na župansko mesto. Posledice pa so hujše od strankarskih iger. Ker socialisti nimajo več slovenskih svetovalcev, sta oba odbora ostala popolnoma brez znaka slovenske prisotnosti. To pa je tudi odraz nevarne spremembe mišljenja pri večini, kar tudi oddaljuje upanje na zaščitni zakon. Neprijetnost SSk na pogajanjih se pozna tudi v programu nove koalicije na tržaški občini in pokrajini. Gotovo pa DC kot stranka relativne večine ne bi smela čez noč pozabiti na svoje obveznosti in zbrisati več kot dvajset let trajajočo politiko zblizovanja med Italijani in Slovenci.

Sedanjih dogodkov sicer ne gre precejevat. Tudi v preteklosti ni bilo rožnato. Res pa je, da je Trst danes morda bolj nacionalističen kot pred dvajsetimi leti in kasneje, ko se je vsa protislovenska nestrpnost praktično osredotočila v Listi za Trst. Takrat so bili vsi proti Listi, danes pa vsi capljajo za njo, da bi ji iztrgali še preostale glasove.

Novelo, ki ima prizorišče med bolniki, je pod naslovom »Hodnik št. 3« prispevala Meta Silvester, Marija Rus pa objavlja vrsto pesmi. O pomenu praznovanja sv. Miklavža razmišlja Jelka Cvelbar v rubriki »Klopotek«. Poseben zapis je posvečen spravi slovesnosti na ljubljanskih Zalah, ko se je pomembna skupina zbrala, da bi počastila spomin žrtev stalinizma in človeških zmot.

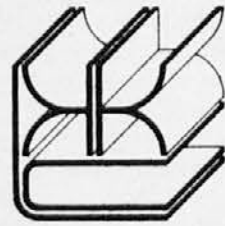
Iz avstralskih »Misli« je ponatisnjen članek Cilke Zagar »Moje slovenstvo«. »Pod črto« je zapis o zaprekah, ki so 12. nov. preprečile srečanje dijakov v Slovenskem kulturnem klubu z uredniki ljubljanske »Mladine«. Dogodki v Sloveniji odmevajo v rubriki »Pod zbiralno lečo«, kjer so ponatisi iz slovenske publicistike.

V rubriki »Zamejska in zdomska literatura« Martin Jevnikar ocenjuje dve novi knjigi. Poseben zapis pa opozarja na pravkar izšle spomine dr. Cirila Žebota »Nemiljiva Slovenija«.

Omeniti pa je treba še obe prilogi Mladike. Mladinska priloga »Rast« je dosegla 46. številko. V njej so odmevi na ljubljanski proces in dogodke v Sloveniji, dva članka pa kritično razmišljata o neenotnosti med Slovenci in o slogu z oddaje na slovenski zamejski zasebni radijski postaji, medtem ko Lilijana Filipčič piše o javnem srečanju, do katerega je prišlo ob odprtju razstave p. Marka Rupnika v Trstu.

Nadaljuje se tudi objavljanje priloge »Svetniki v slovenskem imenoslovju«, ki jo piše dr. Pavle Merku. Za bodočo knjigo, v katero bo mogoče povezati osrednje štiri strani nekaj letnikov Mladike, je zdaj že 32 strani.

V Kult. domu v Trstu uprizori SSG igro ruskega avtorja Čehova »Striček Vanja« v petek 9. dec. ob 20.30 premiera red A; v soboto 10. dec. ob 20.30 red B; v nedeljo 11. dec. ob 16. uri red C; v sredo 14. dec. ob 20.30 red D; v četrtek 15. dec. ob 20.30 red E; v soboto 17. dec. ob 20.30 red F in v nedeljo 18. dec. ob 16. uri red G.

libreria cattolica katoliška knjigarna

Piazza della Vittoria - Travnik, 25
GORIZIA - GORICA (ITALY)
Tel. (0481) 84407

Vse za Božič jaslice, božična drevesca darila, razni okraski